

In deze handleiding vindt u alle informatie die u nodig heeft om een uitvaart volledig zelf te regelen. Alles wat u nodig heeft kunt u via onze webwinkel inkopen. Alle prijzen zijn transparant, zo weet u precies wat de kosten zijn en u de uitvaart volledig kunt afstemmen op uw budget.

Onderstaande punten leiden u in tijdsvolgorde door de procedure heen. Achter ieder punt vindt u nadere uitleg over wat u precies moet gaan regelen. Belangrijk is dat u rustig blijft en geen overhaaste beslissingen neemt. U heeft immers zes werkdagen de tijd om alles te regelen, de weekenden en erkende feestdagen worden niet meegerekend.

Mocht u na het lezen nog vragen hebben, dan kunt u altijd bij ons terecht via de hulplijn.

Inhoud handleiding

1. Vaststellen overlijden
2. Verzorging en opbaring
3. Uitvaartkist en bloemen
4. Informeren nabestaanden
5. Vervoer
6. Begrafenis of crematie
7. (Niet) Religieuze uitvaart
8. Benodigde formulieren begrafenis/ crematie
9. Aangifte burgerlijke stand
10. Afwikkeling
11. Verzekering
12. Checklist

1. Vaststellen overlijden

Doktersverklaring

Voor het officieel vaststellen van overlijden heeft u van de dokter een A en een B verklaring nodig. Nadat de huisarts het overlijden heeft vastgesteld ontvangt u deze A en B verklaringen van de arts. In de A verklaring staat dat iemand op een natuurlijke wijze is overleden en op welke dag. De B verklaring is voor het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS), waarin de vermoedelijke oorzaak van overlijden wordt vastgelegd. Deze A en B verklaring heeft u nodig voor de aangifte bij de burgerlijke stand.

Bij een thuisoverlijden belt u de huisarts, bij een overlijden in het ziekenhuis of verzorgingstehuis wordt de huisarts op de hoogte gebracht. Neem altijd als eerste contact op met de huisarts.

2. Verzorging en opbaring

Verzorgen overledene

Met verzorging wordt bedoeld dat de overledene gewassen en aangekleed wordt. Deze handelingen vereisen wel enige specifieke kennis waar niet iedereen over beschikt. Wij kunnen het [verzorgen van de overledene](#) voor u, of samen met familieleden, uitvoeren.

Wilt u de verzorging zelf doen, dan kunt u de overledene wassen met zeep en daarna eventueel make-up aanbrengen. Wees erop voorbereid dat, door het ontsnappen van nog aanwezige lucht in het lichaam, geluid kan ontstaan. Schrikt u niet, dit is een normaal verschijnsel.

Er zijn echter situaties denkbaar waar een standaard verzorging niet toereikend zal zijn. Te denken valt aan operatiewonden of, erger, wanneer er sprake is van een ongeval. Ook in deze gevallen is vaak nog een goed resultaat mogelijk. Wij adviseren in een dergelijke situatie gebruik te maken van onze verzorgers.

Opbaring

Nadat de verzorging is afgerond moet een plek gekozen worden waar de overledene verblijft tot aan de dag van de uitvaart. Dit wordt de opbaring genoemd. Meestal vindt een opbaring thuis plaats of in een uitvaartcentrum.

Bij een thuis opbaring kan de overledene op haar/ zijn eigen bed opgebaard worden, of in de door u gekozen uitvaartkist. Welke wijze u ook kiest, het is verstandig om een koeling te laten plaatsen. Afhankelijk van de gekozen opbaring kunt u een [bedkoeling of kistkoeling bij ons huren](#).

Wanneer wordt besloten de overledene over te brengen naar een uitvaartcentrum kan ervoor gekozen worden om de overledene in het uitvaartcentrum te verzorgen. Dit kan door ons worden gedaan of samen met de familie.

In veel uitvaartcentra wordt het gebruik van zogenaamde familiekamers aangeboden. Nabestaanden krijgen dan een sleutel van de familiekamer zodat zij 24 uur per dag naar de overledene toe kunnen. Vaak zijn deze familiekamers voorzien van een koelkast, koffiezetapparaat, radio en TV om een huiselijke sfeer te brengen.

Ook wordt gebruik gemaakt van bezoek op afspraak. Dit is goedkoper, mits u veel op bezoek komt.

3. Uitvaartkist en bloemen

Uitvaartkist

Volgens het 'omhulsbesluit' is het in Nederland wettelijk verplicht om een overledene in een 'omhulsel', meestal een uitvaartkist, te begraven of te cremeren.

Er is een grote verscheidenheid aan kisten. De meest gebruikte materiaalsoort is gefineerd spaanplaat. Verder worden houtsoorten gebruikt als eiken, populieren, grenen, vuren, en mahonie, maar ook tropische houtsoorten worden steeds vaker verwerkt. Daarnaast is er variatie in, vormgeving, kleur en stoffering.

Overige omhulsels

Omdat de wet spreekt van een 'omhulsel' mag er ook gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld een katoenen doek, mits de overledene volledig aan het zicht onttrokken kan worden en het gebruikte materiaal milieu afbreekbaar is.

Of het gebruik van een 'omhulsel' anders dan een uitvaartkist is toegestaan, hangt echter niet alleen van de wet af, maar ook van de plaatselijk geldende regels. Het is onze ervaring dat de meeste begraafplaatsen als regel hebben dat een overledene uitsluitend in een uitvaartkist begraven mag worden. Crematoria zullen, in verband met brandgevaar, een kartonnen kist of een kist bekleed met schapenwol, niet accepteren.

In onze [webwinkel](#) ziet u een ruime keuze aan uitvaartkisten die allemaal voldoen aan de wettelijke regels. Na ontvangst van uw bestelling nemen wij contact met u op, om af te spreken waar en wanneer u de uitvaartkist bezorgd wilt hebben.

Bloemen

Tevens kunt u via onze [webwinkel](#) bloemen laten bezorgen. In de webwinkel worden diverse bloemstukken aangeboden, maar u kunt ook een bloemstuk of boeket laten maken naar uw wens.

7. Informeren nabestaanden

Rouwkaarten

Bij vrijwel alle uitvaarten in Nederland, kiezen nabestaanden ervoor om hun familie, vrienden en relaties op de hoogte te stellen via rouwkaarten.

Er zijn veel verschillende soorten rouwkaarten, zowel qua afmeting als vormgeving. Steeds vaker wordt ervoor gekozen om de kaart een persoonlijk uiterlijk te geven. U kunt denken aan een foto van een plek waar de overleden graag verbleef of een foto van de overledene zelf.

Ook de tekst is bepalend voor de sfeer die een kaart moet weergeven. Naast de informatieve tekst, kunt u kiezen voor een religieuze spreuk, een versregel of een gedicht.

Doe-het-zelf-uitvaart verzorgt drukwerk voor nabestaanden, 24 uur per dag en ook in het weekend. In onze [webwinkel](#) kunt u uw keuze aangeven en de te drukken tekst opgeven. Na ontvangst van uw bestelling zullen wij altijd eerst een drukproef (PDF) aan u mailen. Indien u akkoord geeft zullen wij de kaarten gaan drukken en aan u opsturen. De levertijd voor de rouwkaarten is één dag. Tegen meerprijs is bezorgen op dezelfde dag mogelijk.

Wanneer u een persoonlijke rouwkaart wenst kunt u dit aangeven in het vak 'opmerkingen'. Voor een persoonlijke kaart zullen wij altijd contact opnemen om uw wensen door te spreken.

PostNL heeft een Rouw Verzend Set ontwikkeld. Met deze set wordt rouwpost apart van de andere post verwerkt.

Op [deze pagina](#) kunt u voorbeelden van teksten bekijken.

Advertentie

Wilt u een groter publiek bereiken, dan kunt u het beste een overlijdensadvertentie in een regionale of landelijke krant plaatsen. Een advertentie in een landelijke krant is uiteraard duurder.

In de advertentie kan voor 'een kennisgeving' worden gekozen, door de datum en tijd van de uitvaart niet te vermelden. Als u ervoor kiest om wel de datum en het tijdstip te vermelden, wordt dat beschouwd als een uitnodiging om de uitvaart bij te wonen.

Social media

In deze tijd wordt ook gebruik van gemaakt van Social media als Facebook, Twitter, Instagram enz., om een overlijden kenbaar te maken. Ook bestaat de mogelijkheid om een digitaal condoleanceregister aan te maken. Dit wordt door verschillende websites aangeboden.

5. Vervoer

Vervoer naar uitvaartcentrum

Wanneer u de overledene over wilt brengen naar het uitvaartcentrum, zult u rouwvervoer moeten regelen. U kunt dit door ons laten doen, maar u kunt ook zelf een rouwauto huren. **Iedere rouwauto is voorzien van een (verrijdbare) baar, waar de kist op ligt. Voor het verplaatsen van de kist zijn minimaal 2 personen nodig.** U hoeft daarentegen niet altijd professioneel rouwvervoer in te schakelen. Als u over een auto beschikt waar een kist in past, mag u dit ook zelf doen. U moet wel altijd voldoen aan het 'omhulsbesluit'. Hierin staat dat de overledene altijd in een omhulsel moet worden vervoerd, waarmee de overledene volledig aan het zicht is onttrokken.

Statierit

Op de dag van de uitvaart zal de overledene naar de locatie, waar vandaan uitvaart plaatsvindt, overgebracht moeten worden. Dit wordt een statierit genoemd. Voor een statierit wordt meestal gebruik gemaakt van een rouwauto maar tegenwoordig zijn er heel veel alternatieve mogelijkheden. Te denken valt aan een rouwkoets, een uitvaartbus, een motorzjspan of zelfs een bakfiets. Het kan en mag allemaal. Via onze webwinkel kunt u een [rouwauto](#) huren. Voor de andere mogelijkheden kunt u contact met ons opnemen.

6. Begrafenis of crematie

Volgens de wet moet een overledene minimaal 36 uur na overlijden worden begraven of gecremeerd en maximaal voor 6 werkdagen, weekenden en feestdagen niet meegerekend.

Begrafenis

Als u kiest voor een begrafenis, is er een aantal mogelijkheden waar u over na moet denken. Er zijn in Nederland gemeentelijke en particuliere begraafplaatsen. Ook zijn er natuurbegraafplaatsen.

Daarnaast wordt er op de begraafplaatsen onderscheid gemaakt tussen een algemeen graf en een familiegraf.

Gemeentelijke begraafplaatsen

Iedere gemeente in Nederland heeft de wettelijke plicht om een begraafplaats te hebben voor zijn of haar ingezetenen. Een gemeentelijke begraafplaats heeft doorgaans verschillende afdelingen, zoals een algemeen-, rooms-katholiek, islamitisch- en een kindergedeelte.

Op een begraafplaats bestaat onderscheid in algemene- en familiegraven.

Bij een algemeen graf is de gemeente rechthebbende, dat inhoudt dat uw dierbare begraven wordt bij één of twee andere willekeurige personen.

Bij familiegraven is de rechthebbende van het graf de opdrachtgever voor de begrafenis. Dit houdt in dat de rechthebbende bepaalt wie er eventueel in de toekomst begraven wordt in het familiegraf.

Op de meeste begraafplaatsen geldt een minimale grafrust van tien jaar. Voor algemene graven betekent dit, dat na tien jaar het graf mag worden geruimd en de overblijfselen in een verzamelgraf gelegd worden. Op sommige begraafplaatsen bestaat de mogelijkheid om deze tijdsduur te verlengen.

Voor familiegraven wordt vaak een tijdsduur van 20 jaar gekocht, met de mogelijkheid tot verlenging.

Particuliere begraafplaatsen

Particuliere begraafplaatsen zijn in het bezit van organisaties anders dan de gemeente. Dikwijls zijn dit kerkelijke begraafplaatsen. Een particuliere begraafplaats kent ook het onderscheid, zoals hierboven beschreven, tussen de verschillende afdelingen en algemene- en familiegraven.

Natuur begraafplaatsen

Er is inmiddels in Nederland een aantal natuur begraafplaatsen. Deze liggen in een natuurrijke omgeving, veelal met bos. Hierin past geen grafmonument, maar wel een houten gedenkteken. Ook is er geen sprake van een grafrusttermijn, deze is eeuwig. Natuurbegraven is in Nederland relatief nieuw. U kunt via internet meer informatie over natuurbegraven verkrijgen.

Crematie

Als u ervoor kiest om de overledene te laten cremieren moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. U moet een afspraak maken bij een door u uitgekozen crematorium. Dit hoeft niet altijd het dichtstbijzijnde crematorium te zijn. U kunt ook een centraal gelegen crematorium uitkiezen, dat voor iedereen goed bereikbaar is. U zult afspraken moeten maken met het crematorium over de diensten die u wilt afnemen. Dit zal veelal de aula zijn voor de afscheidsplechtigheid en de ontvangstkamer voor een eventuele condoleance en uiteraard de crematie zelf.

Reserveren aula en ontvangstkamer

Bij een crematorium of begraafplaats huurt u een aula en ontvangstkamer voor een minimum tijd. Dit is in veel gevallen 45 minuten voor de aula en 45 minuten voor de ontvangstkamer na afloop. Let wel: niet alle begraafplaatsen hebben een eigen aula, u zult dan moeten uitwijken naar een alternatieve locatie zoals een uitvaartcentrum of een kerk.

Wat u zichzelf moet afvragen of deze tijd voldoende is voor het afscheid dat u voor ogen heeft. Doorgaans bestaat een plechtigheid uit een woord, gedicht, lied, muziek, overdenking of live muziek. Kinderen worden vaak betrokken bij het aansteken van kaarsen of dragen een gedichtje voor. Er is veel mogelijk en bespreekbaar.

45 Minuten geeft u de gelegenheid voor ongeveer 3 à 4 sprekers en 3 à 4 muziekstukken. Dit uiteraard bij een gemiddelde muziekduur van ongeveer 4 minuten per muziekstuk en een spreektijd van ongeveer 4 minuten per spreker. Er wordt in deze tijd ook vaak gebruik gemaakt van een foto presentatie tijdens de muziek.

U kunt de dienst zelf leiden, maar u kunt dit ook overdragen aan een geestelijk begeleider als een Pastoor, Dominee of een ritueel begeleider.

Mocht het afscheid in de aula plaatsvinden, dan moet u vooraf kenbaar maken of de overledene in de aula is voordat de belangstellenden binnenkomen, of dat de overledene (door naaste familie) naar binnen wordt gebracht, al dan niet onder begeleiding van muziek.

Aan het eind van de uitvaartplechtigheid worden mensen in de gelegenheid gesteld om afscheid te nemen en op weg te gaan naar de ontvangstruimte voor de condoleance. De directe nabestaanden nemen als laatste afscheid.

Voor de ontvangstkamer is het te verwachten aantal belangstellenden bepalend voor de tijd die u moet reserveren. 45 Minuten ontvangstkamer is voldoende om ongeveer 75 personen uw aandacht te geven. Verwacht u meer personen, dan is het aan te raden extra tijd bij te huren. In de meeste gevallen boekt u voor zowel de aula als voor de ontvangstkamer per kwartier bij.

Verder moet u bedenken wat u wilt laten serveren in de ontvangstkamer. Het traditionele kopje koffie met cake volstaat, maar wellicht wilt u broodjes, een high-tea of gebak. Er mag overigens alcohol geschonken worden. Steeds vaker wordt er enerzijds gerouwd en anderzijds het leven gevierd. Hierbij past een drankje met een zoutje, bittergarnituur, toast met vis, Franse kaas etc.

Indien u de aula en de ontvangstkamer wilt reserveren, dan kunt u dit aangeven in het aanvraagformulier begrafenis/crematie.

Technische crematie

Bij een crematie kiest men er steeds vaker voor om de afscheidsplichtigheid en de condoleance elders te laten plaatsvinden. Dit kan zijn een uitvaartcentrum, de kerk, een zalencomplex of in de eigen huiskamer.

De overledene wordt dan alleen gecremeerd in het crematorium. De reden hiervan is tweeledig, vaak wordt de sfeer in een aula als niet prettig ervaren, maar ook het kostenaspect kan meespelen.

7. Religieuze uitvaart

Kerkdienst

In Nederland wordt de grootste groep met een religieuze levensovertuiging gevormd door protestanten en katholieken. Door hen wordt vaak gekozen voor een kerkelijke uitvaart. De kerkdienst wordt in overleg met de geestelijke, die voorgaat in de dienst, samengesteld. Er worden liederen uitgekozen en liturgische teksten uitgezocht. Ook zal er in de meeste gevallen ruimte zijn voor een persoonlijke bijdrage zoals een 'In memoriam' of een gedicht van de (klein)kinderen.

U moet hierbij wel rekening houden met de gebruiken van de kerk. Zo is het doorgaans niet toegestaan om in de Rooms-katholieke kerk persoonlijke muziek af te spelen. Toch blijkt er in de praktijk meer mogelijk, wanneer u uw wensen bespreekbaar maakt.

De dienst in de kerk wordt in samenspraak met de geestelijke samengesteld, de uitvaartbegeleider heeft hier geen bemoeienis mee. Wel kan de uitvaartbegeleider een aantal praktische zaken uit handen nemen zoals het vervaardigen van een liturgie en het vervoer van de overledene naar de kerk.

De avondwake

Bij mensen met een katholieke levensovertuiging wordt er naast de kerkelijke uitvaart een avondwake gehouden. Dit is van oudsher de avond voor de uitvaart, waar men zich voorbereidt op de dag van de uitvaart. Na afloop van de avondwake, worden de belangstellenden vaak in de gelegenheid gesteld om afscheid te nemen van de overledene en de nabestaanden te condoleren. De avondwake vindt meestal plaats in de kerk. Daarom moet u een moment afspreken wanneer de overledene naar de kerk gebracht moet worden. Vaak kan na afloop van de avondwake de overledene die nacht in de kerk blijven. Als dit niet mogelijk is moet de overledene na afloop van de avondwake teruggebracht worden naar de plek van opbaring.

8. Benodigde formulieren begrafenis/crematie

Voor het aanvragen van een begrafenis of crematie heeft u een drietal formulieren nodig die u via [formulieren](#) kunt downloaden:

1. Registratieformulier
- 2a. Aanvraagformulier begrafenis of 2b. Aanvraagformulier crematie
3. Verlof (ontvangt u bij aangifte van overlijden bij de burgerlijke stand)

1. Registratieformulier

Het 'registratieformulier' moet u ingevuld overhandigen aan de beheerder van de gekozen begraafplaats of de crematoriummedewerker. In dit registratieformulier zijn de elementaire gegevens voor de uitvaart beschreven.

U vult hier ook het registratie nummer in welke correspondeert met de overledene. Dit registratienummer kunt u aanvragen bij Doe-het-zelf-uitvaart.

Let wel: op de uitvaarkist moet dit nummer ook leesbaar aangebracht worden.

2a. Aanvraagformulier begrafenis

Als overgegaan wordt tot begraven, zal de beheerder van de begraafplaats een 'aanvraagformulier crematie' willen ontvangen. U kunt telefonisch de aanvraag doen en het ingevulde formulier faxen of mailen.

2b. Aanvraagformulier crematie

Als overgegaan wordt tot cremeren zal de medewerker van het crematorium een 'aanvraagformulier crematie' willen ontvangen. U kunt telefonisch de aanvraag doen en het ingevulde formulier faxen of mailen.

3. Het 'verlof' is een document dat u ontvangt bij de aangifte van overlijden bij de burgerlijke stand.

Op de dag van de begrafenis neemt u de drie documenten ingevuld mee naar de begraafplaats of crematorium en overhandigt dit aan de beheerder/medewerker.

9. Aangifte burgerlijke stand

Aangifte bij de burgerlijke stand

Via [formulieren](#) kunt u het document 'Opgave van overlijden' downloaden. Hier kunt de gegevens invullen voor het aangeven van een overlijden. Dit moet worden gedaan bij de burgerlijke stand, in de gemeente waar de persoon is overleden. U neemt tevens de dokterspapieren mee, evenals een geldig identiteitsbewijs van uzelf. De gemeente zal de overledene uitschrijven uit het bevolkingsregister en een 'akte van overlijden' opstellen.

Houdt u er rekening mee dat u in sommige gemeenten niet zomaar naar binnen kunt lopen, maar dat u vooraf (online) een afspraak moet maken. Dit verschilt per gemeente.

Ontvangen verlof

Na ondertekening van de 'akte van overlijden' zal de gemeente het 'verlof' tot begraven of cremeren aan u afgeven. Met dit verlof wordt door de burgemeester toestemming gegeven voor het begraven/cremeren van de overledene.

Het verlof heeft u nodig bij het aanvragen van de begrafenis of crematie.

Ontvangen uittreksel overlijdensregister

Ons advies is om ook direct een uittreksel uit het overlijdensregister op te vragen. Met deze akte van overlijden kunt u de nalatenschap van de overledene afwickelen.

10. Grafmonument / Asbestemming

Grafmonument

Het is mogelijk om na de begrafenis een monument te plaatsen ter nagedachtenis aan de overledene. Hierbij moet u zich wel houden aan de vergunningen zoals die beschreven zijn in het begraafplaatsreglement.

Asbestemming

Nadat de crematie heeft plaatsgevonden blijft de as één maand bewaard in het crematorium. Zo hebben de nabestaanden de tijd om na te denken over de bestemming van de as.

Een mogelijkheid hiervoor is het verstrooien van de as op het terrein van het crematorium, al dan niet in het bijzijn van nabestaanden. Of de as kan op zee verstrooid worden buiten de 12 mijl zone. Dit kan vanaf een boot, vanuit een vliegtuig, met of zonder nabestaanden. Ook kiezen nabestaanden ervoor om de as thuis te bewaren in een urn. De as mag ook verstrooid op plekken die de overledene lief had, u moet hiervoor wel toestemming hebben van de eigenaar van de desbetreffende plek.

11. Verzekering

Verzekering

Het is van belang dat u checkt of de overledene in het bezit is van een uitvaartverzekering. Veel verzekeraars bieden een pakket aan waarmee de uitvaart in natura wordt uitgekeerd. Dit houdt in dat de verzekeraar de hele uitvaart voor u regelt op basis van de afgesloten polis. Wanneer u kiest voor Doe-het-zelf-uitvaart, dan regelt u de uitvaart zelf. U kunt dan het bedrag uit laten keren. Ook al geeft de verzekeraar aan dat uitkeren in natura verplicht is volgens de polisvoorwaarden, u kunt te allen tijde laten uitkeren! U kunt er ook voor kiezen de polis te laten incasseren door het inkopen van de dienstverlening 'polis incasseren' .

U heeft voor het incasseren altijd een kopie nodig van het uittreksel overlijdensregister. Zie punt 9 aangifte burgerlijke stand.

12. Checklist

DAG 1

1. Vastellen overlijden

- Verklaring van overlijden via huisarts, formulier A en B.
- Check of overledene wensen op papier heeft gezet.
- Informeer directe nabestaanden, bij religieus persoon, informeer ook dominee of pastoor.

2. Verzorging en opbaring

- Zelf de overledene verzorgen of dienstverlening 'verzorging overledene' inkopen.
Keuze opbaring elders of thuis:
- Indien elders, bestel een rouwauto (met of zonder dienstverlening 'overbrengen overledene').
Bestel een ruimte in het uitvaartcentrum voor de opbaring. U kunt tevens een familiekamer reserveren.
- Indien thuis, keuze bedopbaring of kistopbaring. Bestel een bed of kistkoeling.

3. Uitvaartkist en bloemen

- Bestellen uitvaartkist en bezorgadres doorgeven.
- Indien gewenst bestellen rouwboeket/bloemstuk. Geef afleveradres en tijdstip door.
- Koop dienstverlening 'uitvaartbegeleiding' in (per uur), wanneer u ondersteuning wenst.

4. Informeren nabestaanden

- Verzamel adressen voor bestellen van rouwkaarten.
- Kies en bestel rouwkaarten/enveloppen en postzegels. Probeer de 1e dag de tekst samen te stellen. Advies is om uiterlijk dag 2 de kaarten bestellen en niet later dan dag 3 de geschreven enveloppen af te geven bij het postkantoor (per 50 stuks).
- Informeer nabestaanden eventueel via social media.

DAG 2-5

5. Vervoer

- Huur rouwauto voor statierit op dag van de uitvaart.
- Huur extra uren wanneer overledene de avond ervoor wordt overgebracht naar de kerk voor avondwake.
- Zorg voor chauffeur en voldoende dragers (6 pers) op de tijdstippen van vervoer of koop dienstverlening 'overbrengen overledene' in .
- Bestel een baar voor het plaatsen van de uitvaartkist in de kerk, aula of elders. Indien gebruik wordt gemaakt van een baar i.p.v van dragers, volstaan 2 personen voor vervoer kist.
- Check of er voldoende auto's zijn (besteld) voor vervoer van de directe nabestaanden.
- Koop dienstverlening 'uitvaartbegeleiding' in (per uur), wanneer u ondersteuning wenst.

6. Begrafenis of crematie

Keuze begrafenis:

- Kies een begraafplaats in een gemeente. Kies voor een gemeentelijke, particuliere of natuurbegraafplaats.
- Keuze bij een gemeentelijke begraafplaats: kies een algemeen of familiegraf.

- Neem contact op met de beheerder. Leg locatie, dag en tijdstip van begrafenis vast.
- Reserveer bij de beheerder de aula en/of ontvangstkamer, indien gewenst.
- Bestel bij de beheerder de catering op basis van het aantal verwachte personen, indien gewenst.
- Koop dienstverlening 'uitvaartbegeleiding' in (per uur), wanneer u ondersteuning wenst.

Keuze crematie:

- Kies een crematorium in een gemeente.
- Neem contact op met de beheerder. Leg locatie, dag en tijdstip van de crematie vast.
- Reserveer bij de beheerder de aula en/of ontvangstkamer, indien gewenst.
- Bestel bij de beheerder de catering op basis van het aantal verwachte personen, indien gewenst.
- Indien u kiest voor een technische crematie, regelt u een locatie elders voor de afscheidsplechtigheid.
- Koop dienstverlening 'uitvaartbegeleiding' in (per uur), wanneer u ondersteuning wenst.

Condoleance:

- Bestel condoleance register. Leg deze bij de dag van de condoleance en de dag van de uitvaart neer voor de nabestaanden. Of maak online een condoleance register aan.

7. Religieuze uitvaart

- Stem met dominee of pastoor tijdstip en locatie van de kerkdienst en/of avondwake af.
- Stem af of dominee of pastoor de uitvaartplechtigheid zelf ook religieus begeleidt.
- Bereidt kerkdienst en uitvaartplechtigheid met dominee of pastoor voor. Maak inschatting van tijdsduur.
- Zorg dat er een liturgie voor de kerkdienst wordt gemaakt voor de aanwezigen.
- Zorg voor voldoende prints en zorg dat deze voor de uitvaart in de kerk of aula liggen.
- Bij avondwake overleggen met pastoor of kist in de kerk mag blijven tot aan de dag van begrafenis.

Niet religieuze uitvaart

- Zorg ervoor dat één persoon de uitvaartceremonie begeleidt.
- Zorg dat de ceremonie wordt voorbereid en stel een programma op. Maak een inschatting van de tijdsduur.

8. Benodigde formulieren begrafenis/ crematie

- Neem het registratieformulier, het aanvraagformulier voor de begrafenis of crematie en het verlof mee op de dag van de uitvaart en overhandig deze aan de beheerder.

9. Aangifte burgerlijke stand

- Doe 'aangifte van overlijden' bij de burgerlijke stand. Maak vooraf een afspraak indien dit is vereist.
- Onderteken de akte van overlijden en ontvang het 'verlof'.
- Vraag uittreksel mee uit overlijdensregister.

10. Grafmonument / asbestemming

Na de begrafenis/crematie:

- Ingeval van begrafenis, bestellen grafmonument.
- Ingeval van crematie, bepalen asbestemming.

11. Verzekering

- Check aanwezigheid polis uitvaartverzekering en laat deze uitkeren of schakel dienstverlening 'polis incasseren' in.

Overige zaken waaraan u moet denken na de begrafenis of crematie:

- Bankzaken
- Notaris
- Belastingen
- Administratie bewaren
- (Social media) accounts opheffen internet
- Abonnementen opzeggen